

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 640895
Bijlage(n) vijftal

12 JUL 2024

Onderwerp
Toelichting voortgang opvanglocatie vluchtelingen aan de
Harnaschdreef

Datum
11 juli 2024

Geachte raadsleden,

U ontvangt de vierde raadsinformatiebrief over de voortgang van de realisatie van het AZC in Den Hoorn. Bij deze raadsinformatiebrief ontvangt u ter informatie het projectplan AZC Den Hoorn. In het projectplan zijn binnen de vastgestelde kaders, afspraken uitgewerkt over de belangrijkste zaken aangaande het AZC: communicatie en participatie, maatschappelijke voorzieningen, verkeer, veiligheid en de (nabije) omgeving van het AZC. Met het vaststellen van het projectplan gaat de ontwikkeling definitief een volgende fase in. De fase van concrete uitwerking van de genomen besluitvorming.

1. De huidige fase in het grotere proces

Het realiseren van het AZC kent verschillende fasen. De eerste fase betrof de verkennings- en onderzoeksfase en de daarop volgende besluitvorming op hoofdlijnen. Vanuit een door uw raad op 14 november 2022 vastgestelde opdracht is onderzoek gedaan naar mogelijkheden voor de opvang van vluchtelingen in Midden-Delfland. In deze fase is naast onderzoek veel aandacht besteed aan het ophalen van informatie uit de samenleving (conform het eveneens door uw raad op 14 november 2022 vastgestelde communicatieplan). Hiertoe zijn onder meer vier bewonersbijeenkomsten georganiseerd, en is een enquête uitgezet onder inwoners. Uit de onderzoeksfase kwamen behalve uiteenlopende opvattingen over de wenselijkheid van opvang in onze gemeente, ook veel zorgpunten vanuit inwoners naar voren. Die zorgpunten zijn gedocumenteerd en betroffen in grote lijnen zaken als veiligheid, de druk op maatschappelijke voorzieningen, verkeersveiligheid, de druk op onderwijs en de gevolgen voor de beschikbaarheid van woningen voor lokale starters. De uitkomsten van de onderzoeksfase zijn relevant voor het vervolg. We hebben deze aandachtspunten zo veel mogelijk een plek gegeven in het uiteindelijke raadsbesluit tot het realiseren van opvang voor vluchtelingen, inclusief flexwoningen voor lokale starters.

Na besluitvorming in de raad op 25 oktober 2023 zijn voorbereidingen in gang gezet voor uitwerking en concretisering. In deze tweede fase hebben wij u in raadsinformatiebrieven (28 november 2023, 23 april 2024 en 7 juni 2024) periodiek geïnformeerd over de voortgang hierbij. Er is vooral veel inzet geweest op het effectueren van concretere afspraken met het COA ten aanzien van zaken als de vastgoedovereenkomst, de verantwoordelijkheden in de realisatie van de flexwoningen en alle zaken rondom de opvang en omgeving van de vluchtelingen. Daarnaast is gewerkt aan documenten over verkeersveiligheid, een veiligheidsplan en een plan voor de participatie van en communicatie met betrokkenen. Tussentijds bent u in een werkbespreking op 13 mei 2024 ambtelijk bijgepraat over de voortgang.

Met het vaststellen van de bijgaande documenten is helderheid en transparantie gerealiseerd in de rollen en verantwoordelijkheden van het COA, de gemeente en lokale partners op alle relevante

thema's. Daarmee is de basis gelegd om – op het moment dat de opvanglocatie haar deuren opent – alle benodigde voorzieningen en maatregelen beschikbaar te hebben. Vanaf heden werken wij conform het projectplan.

2. Het projectplan

Op 9 juli 2024 heeft het college het projectplan AZC Den Hoorn vastgesteld. Het projectplan geeft zoals gezegd - duidelijkheid over relevante onderwerpen die in de gemeente geregeld dienen te zijn als het AZC haar deuren opent. Indien vanuit van de raad of anderen reacties of suggesties komen die waardevol zijn, dan wil het college deze nog verwerken in het projectplan.

Het projectplan AZC Den Hoorn bestaat uit de volgende onderdelen:

1. De Aanvullende Werkafspraken tussen COA en de gemeente. Dit document is de basis van het projectplan. De andere documenten vullen deze afspraken aan en zullen als bijlagen aan de werkafspraken toegevoegd worden.
2. Veiligheidsplan AZC Den Hoorn
3. Advies langzaam verkeer routes AZC Den Hoorn
4. Participatie en communicatieplan AZC Den Hoorn

Het projectplan wordt u ter informatie toegezonden. Onderstaand worden de afzonderlijke onderdelen kort toegelicht.

2a. Aanvullende werkafspraken

In de aanvullende werkafspraken worden ten aanzien van een aantal onderwerpen de rollen en verantwoordelijkheden van het COA en de gemeente vastgelegd. Het is van belang over dergelijke afspraken te beschikken: de meeste zaken rondom de zorg, begeleiding, opvang en ondersteuning van vluchtelingen in een AZC worden door het COA geregeld. Desalniettemin zijn er zaken waarvoor ook inwoners van een AZC gebruik dienen te maken van gemeentelijk aanbod. Het is belangrijk dat afspraken daarover aan de voorkant helder zijn. Helderheid in afspraken maakt dat betrokken instanties zich hierop kunnen voorbereiden (denk bijvoorbeeld aan het onderwijsveld). Daarmee kan tijdig worden geanticipeerd en worden voorzien in adequate dienstverlening voor de aanstaande inwoners.

2b. Veiligheidsplan en verkeersveiligheid

Heldere afspraken zijn ook van belang op het gebied van veiligheid. Rondom de opvang van vluchtelingen geldt ook hier dat COA, gemeente en lokale ketenpartners elk hun reguliere verantwoordelijkheid hebben. Daarbij is het wenselijk een goede afstemmings- en overlegstructuur te hebben om adequaat te kunnen handelen mochten zich incidenten voordoen. Het veiligheidsplan voorziet hierin. Het plan is opgesteld in samenwerking met de politie en het COA. Daarbij is ook inbreng meegenomen vanuit de buurtpreventie, het bedrijfenschap en het parkmanagement.

Verkeersveiligheid is in de onderzoeksfase als extra aandachtspunt naar voren gekomen. Inwoners vanuit het AZC passeren op hun weg naar school, winkels of andere voorzieningen, enkele drukke wegen. Om de verkeersveiligheid hiervan goed in kaart te brengen vond een verkenning plaats van de best mogelijke routes voor het langzaam verkeer. Het daaruit voortvloeiende rapport 'Routes voor het langzaam verkeer AZC Midden-Delfland' geeft een uitgebreide beschrijving van de opties en geeft advies voor geschikte loop- en fietsroutes. Met waar nodig voorstellen voor (kleine) aanpassingen van de buitenruimte.

2c. Communicatie- en participatieplan

Het participatietraject in de onderzoeksfase heeft waardevolle informatie opgeleverd vanuit de samenleving, die voor een groot deel haar plek heeft gekregen in het raadsbesluit en nu uitwerking

krijgt in de verschillende onderdelen van het projectplan. In de voorliggende fase willen wij de communicatie en participatie in het vervolgtraject gestructureerd vormgeven en daarbij lering trekken uit de ervaringen. Het besluit tot het realiseren van het AZC in Den Hoorn is genomen, maar er moet nog veel worden uitgewerkt voordat de locatie kan worden geopend. In deze fase is het van belang inwoners goed te informeren over de voortgang, de vastgestelde kaders en de nog uit te werken zaken. Daarbij is het belangrijk transparant te zijn in mogelijkheden en onmogelijkheden tot het beïnvloeden van de uiteindelijke vormgeving. Het voorliggende plan voorziet hierin.

Overigens heeft ook het COA een (wettelijke) verantwoordelijkheid op het gebied van participatie. Dit is de verplichte participatie die het COA als vergunningaanvrager op grond van de Omgevingswet dient uit te voeren.

3. Overige onderwerpen

a. Vastgoedovereenkomst

Gemeente en COA hebben overeenstemming over het grootste deel van deze overeenkomst. Naar verwachting zal tijdens het zomerreces de overeenkomst worden afgerond en in augustus door ons worden vastgesteld.

b. Verkennen kansrijke alternatieve locatie flexwoningen

Het COA heeft ons aangegeven, dat vanwege gebrek aan personeel, zij geen medewerker kan vrijmaken om de flexwoningen voor ons aan te kopen. Het COA stelt voor om het aankoopbedrag voor de 30 flexwoningen aan ons over te maken, opdat wij zelf de flexwoningen kunnen aankopen. Wij moeten ons nog buigen over dit aanbod om de voor- en nadelen goed op een rijtje te krijgen. Het bovenstaande betekent wel enige vertraging in de verkenning van de locatie aan de Zuidhoornseweg.

c. Juridische procedures

Er loopt één beroepszaak tegen het raadsbesluit van oktober 2023. Het beroep is gericht tegen de beslissing op bezwaar waarin het bezwaarschrift niet-ontvankelijk is verklaard. Wij weten nog niet wanneer deze zaak wordt behandeld en er een uitspraak verwacht kan worden. Daarnaast is er beroep aangetekend tegen een beslissing op een WOO verzoek. Ook deze zaak is nog niet ingepland door de rechtbank. We hebben geen openstaande bezwaarschriften meer tegen een besluit op een WOO verzoek. Deze zijn afgerond.

Verder loopt er nu een aantal (nieuwe) WOO verzoeken gerelateerd aan (documenten over) de opvang vluchtelingen en bijbehorende inspraakavond(en). Ook hebben we een ingebrekestelling ontvangen waarop we nog besluiten. Deze ingebrekestelling is gericht tegen het niet tijdig beslissen op een ingediend bezwaarschrift.

d. Financiële aspecten

De afdeling Financiën monitort de kosten die de gemeente vanaf 1 januari van dit jaar maakt in dit project. Dit zijn dan de kosten voor het opstellen van het projectplan, de kosten voor het opstellen van de vastgoedovereenkomst, de kosten voor de locatie van de flexwoningen en alle juridische kosten (met name kosten bezwaar en beroep tegen het raadsbesluit van eind oktober vorig jaar). Tot 1 juni 2024 zijn de interne kosten hiervoor € 63.500.

De dekking van kosten komt uit het Faciliteitenbesluit Opvangcentra en de SPUK-regeling van de Spreidingswet. Een globale berekening leert dat deze regelingen circa € 250.000,-- tot € 300.000,-- aan de gemeente zullen uitkeren. Wel pas vanaf het moment dat het AZC aan de Harnaschdreef gevestigd is. Indien nodig heeft het Faciliteitenbesluit nog een achterdeur (art. 8) voor extra uitkering aan de gemeente.

e. Locatie

Geen nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van onze brief van 10 juni. Het COA geeft aan dat zij nog op schema ligt ten aanzien van het indienen van de aanvraag omgevingsvergunning. De indiening staat

gepland voor september 2024. De hiervoor vereiste participatieprocedure zal conform de omgevingswet worden vormgegeven.

4. Wat kan de raad verwachten

Met het toezenden van het projectplan informeren wij u over de wijze waarop wij de komende periode uitvoering geven aan uw besluit tot het realiseren van flexwoningen en opvang voor vluchtelingen. Graag willen wij u gelegenheid bieden tot het stellen van vragen en krijgen van nadere toelichting op de verschillende onderdelen uit het projectplan. Hiertoe vindt een raadsinformatiebijeenkomst plaats op 3 september.

Daarnaast blijven wij u, met uitzondering van de periode van het reces, maandelijks over de stand van zaken informeren. Vanwege het zomerreces zal u de komende raadsinformatiebrief eind augustus/begin september ontvangen.

Tot zover de voortgang in de afgelopen weken.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

M.A.I. Born
gemeentesecretaris

F.I. Noordermeer - van Slageren
Burgemeester